

FoodProfiler

Tomatenconsumptie

Ireen Raaijmakers, Marleen Onwezen & Jos van den Puttelaar

A vibrant assortment of fresh vegetables including tomatoes, onions, cauliflower, and leafy greens. The background is a dense collection of various produce, including red and yellow tomatoes, white and purple onions, a head of cauliflower, and several types of leafy greens like parsley and dill. The overall scene is bright and colorful, emphasizing freshness and variety.

Achtergrond

Consumptie

Eetmomenten

Product-combinaties

Achtergrond

Het meten van voedselconsumptie, en het begrijpen van de factoren die consumentengedrag bepalen, is moeilijk en vindt in Nederland en Europa veelal ad hoc en ongestructureerd plaats. Er is geen infrastructuur om deze gegevens systematisch te verzamelen. **FoodProfiler** biedt de mogelijkheid om in een internationale context data te verzamelen om onderzoek te doen naar consumentengedrag in relatie tot voedselconsumptiepatronen.

FoodProfiler

De **FoodProfiler** is een app waarmee consumenten kunnen invullen wat zij hebben gegeten. Consumenten krijgen via deze app random reminders om in te vullen wat zij de laatste 2 uur hebben gegeten. Zij vullen in of ze een snack, hoofdmaaltijd of lunch hebben gegeten en ook wat zij precies hebben gegeten. Bijvoorbeeld een salade met appel en geitenkaas. Als het profiel volledig is ingevuld krijgen zij te horen wat voor type eter zij zijn. Bijvoorbeeld: in vergelijking met het algemene Nederlandse profiel eet je veel groenten en weinig fruit. Dit is gezond, maar je kunt nog gezonder eten.

Zo krijgen we **inzicht in de consumptie van grote groepen mensen: wat er met wat wordt gegeten, door wie en wanneer**. De near-time registratie van de afgelopen 2 uur, de langdurige metingen en grote groepen consumenten leveren rijke en betrouwbare inzichten. Er is dus een methode die bruikbare data oplevert zodat u een stap dichterbij het begrijpen en verklaren van consumentenkeuzes komt.

Project

FoodProfiler is ontwikkeld door Wageningen Economic Research. Binnen het project Market Intelligence Voedingstuinbouw 2.0 (2017-2020) wordt de FoodProfiler verder doorontwikkeld. In het Market Intelligence-project worden tools ontwikkeld met en voor de voedingstuinbouwketen. De FoodProfiler-lijn binnen het Market Intelligence-project richt zich op gebruiksklaar maken van de FoodProfiler voor het **testen van verschillende voedingspatronen**. Hierbij denken we aan **verschillen in voedingspatronen tussen landen, seizoenen of door interventies**. In het Market Intelligence-project werken we samen met GroentenFruit Huis. GroentenFruit Huis geeft als opdrachtgever bijvoorbeeld aan welke vraagstukken er leven.

In verschillende factsheets geven we een overzicht van de mogelijkheden van de FoodProfilerdata. In deze factsheet staat de groenteconsumptie en met name de consumptie van tomaat centraal. Deze wordt beschreven tussen de landen, eetmomenten en personen. **Het is dus niet onze bedoeling een volledig beeld van de groente- en tomaatconsumptie te geven, maar om de potentie en mogelijkheden van de FoodProfilerdata weer te geven.**

Steekproef

Vanaf 2015 zijn we in **Nederland** gestart met het verzamelen van data. Dit doen we grofweg met behulp van:

- 1. vrijwillige respondenten**, die de app vrijwillig invullen zonder dat er een vergoeding tegenover staat
- 2. betaalde respondenten**, die tegen een vergoeding de app invullen.

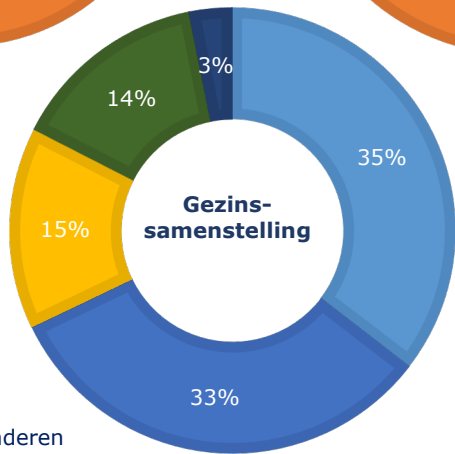
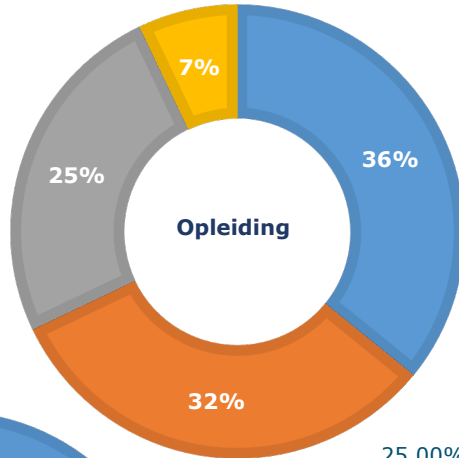
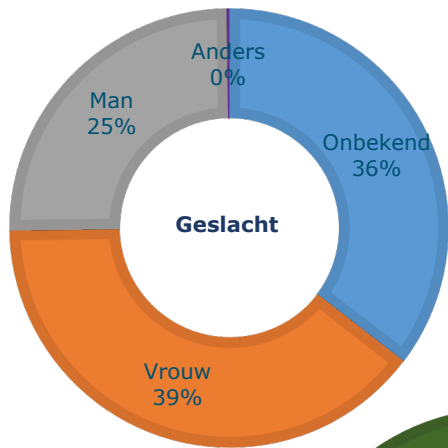
Het voordeel van betaalde respondenten is het verkrijgen van een representatieve steekproef. In 2017 hebben we de app startklaar gemaakt om ook in **België, Duitsland en Engeland** data te verzamelen. We hebben nu (peildatum december 2019) in totaal 7.909 gebruikers, waarvan 7.192 sinds 2017. Hiervan zijn 2.271 gebruikers Nederlands, 2.864 Duits, 1.585 Engels en 1.070 Belgisch. Van 122 gebruikers is het onbekend uit welk land zij komen.

De buitenlandse respondenten zijn vrijwel allemaal betaalde respondenten; van de Nederlandse respondenten is een gedeelte betaald. We hebben de betaalde respondenten en de vrijwillige respondenten samengenomen omdat een onderzoek uit 2015 liet zien dat zij vergelijkbare consumptiepatronen hebben en we nu met name op zoek waren naar een kritische massa om uitspraken te doen.

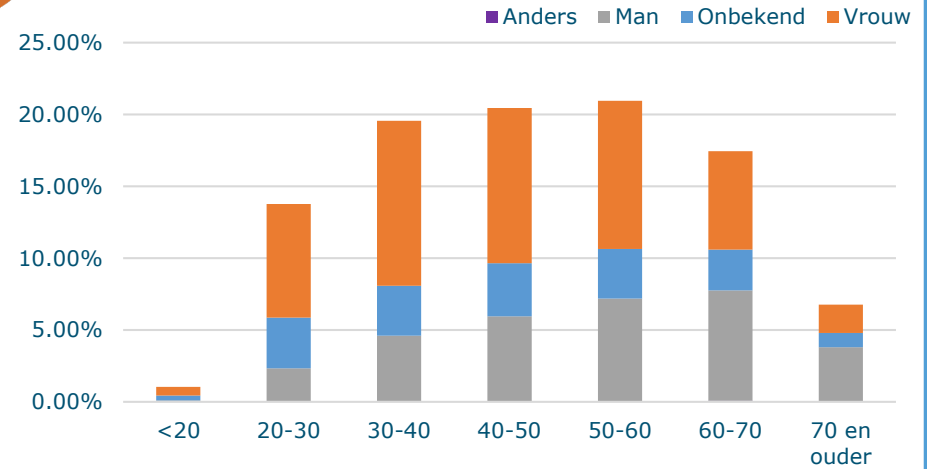

Panel

Onderstaande figuren geven een beschrijving van de totale steekproef (N= 7.909) over alle landen heen. Geslacht, gezinssamenstelling, opleiding en het land van de gebruikers is beschreven.

- Onbekend
- MBO, HAVO, VWO
- HBO, WO
- Basisschool, VMBO, MAVO

Achtergrond

**Consumptie
Groenten**

Eetmomenten

**Product-
combinaties**

Resultaat

Tabel 1 laat zien wat de top 10 van meest gegeten groentesoorten is. We maken hierbij onderscheid in hoe vaak (frequentie) en hoeveel (hoeveelheid) groenten worden gegeten (over alle landen heen). Het kan namelijk zo zijn dat een type groente heel vaak maar in kleine porties wordt gegeten, of juist minder vaak maar in grotere hoeveelheden.

- Tomaat staat zowel in de top 10 als het gaat om consumptiefrequentie als om de gegeten hoeveelheid. Dit geeft aan dat tomaat vaak wordt gegeten, en in relatief grote hoeveelheden.
- Tomaat en sla staan in de top 3 van vaakst en meest gegeten groentesoorten. Deze groenten worden dus op meerdere momenten en in grotere hoeveelheden gegeten. Sperziebonen en champignons vallen buiten de top 10 als het gaat om consumptiefrequentie, maar als ze gegeten worden gebeurt dat wel in grotere hoeveelheden.

Tabel 1

Top	Consumptiefrequentie groenten (vaakst)	Consumptiehoeveelheid groenten (meest)*
1	Tomaat	Tomaat
2	Sla	Wortel
3	Komkommer	Sla
4	Wortel	Groentepakketje
5	Paprika	Komkommer
6	Groentepakketje	Broccoli
7	Ui	Groene erwt
8	Broccoli	Bloemkool
9	Groene erwt	Champignon
10	Bloemkool	Sperzieboon

** De verschillende groenten zijn uitgevraagd als porties. Bij hoofdgerechten zijn de porties gemiddeld 200 gram, met uitzondering van porties van 100 gram bij tomaat. Bij saladegerechten zijn de porties gemiddeld 50 gram (dit geldt voor tomaat, wortel, sla en komkommer).*

Resultaat

Tabel 2 laat zien wat de verhouding van de vaakst (frequentie) gegeten groentesoorten is in België, Duitsland, Nederland en Engeland.

- Tomaten worden in alle landen het vaakst gegeten.
- De meest gegeten groentesoorten komen overeen over de landen, maar er zijn kleine verschillen. Zo eet men in Nederland vaker broccoli, in België vaker witlof, in Duitsland vaker radijs en in Engeland vaker groene erwten en mais.
- In Nederland wordt het vaakst voor een groentepakketje gekozen, gevolgd door België en Duitsland.

Tabel 2

				
Top				
1	Tomaat	Tomaat	Tomaat	Tomaat
2	Sla	Sla	Groentepakketje	Wortel
3	Wortel	Komkommer	Sla	Sla
4	Komkommer	Paprika	Komkommer	Komkommer
5	Groentepakketje	Wortel	Ui	Ui
6	Paprika	Groentepakketje	Paprika	Groene erwt
7	Ui	Ui	Wortel	Paprika
8	Witlof	Radijs	Sperzieboon	Broccoli
9	Champignon	Bloemkool	Broccoli	Mais
10	Bloemkool	Champignon	Bloemkool	Bloemkool

Resultaat

Tabel 3 laat zien wat de verhouding van de vaakst (frequentie) gegeten groentesoorten (top 10) zijn tussen mannen en vrouwen uit de gehele steekproef (over alle landen heen). Gebruikers waarvan het geslacht onbekend is zijn niet meegeteld.

- De top 10 van meest frequent gegeten groenten tussen mannen en vrouwen verschilt nauwelijks. Mannen lijken vaker bloemkool te eten. Vrouwen lijken daarentegen vaker champignons te eten.

Tabel 3

Top		
1	Tomaat	Tomaat
2	Sla	Sla
3	Komkommer	Komkommer
4	Groentepakketje	Wortel
5	Wortel	Paprika
6	Paprika	Ui
7	Ui	Groentepakketje
8	Broccoli	Broccoli
9	Groene erwt	Groene erwt
10	Bloemkool	Champignon

Achtergrond

**Consumptie
Tomaat**

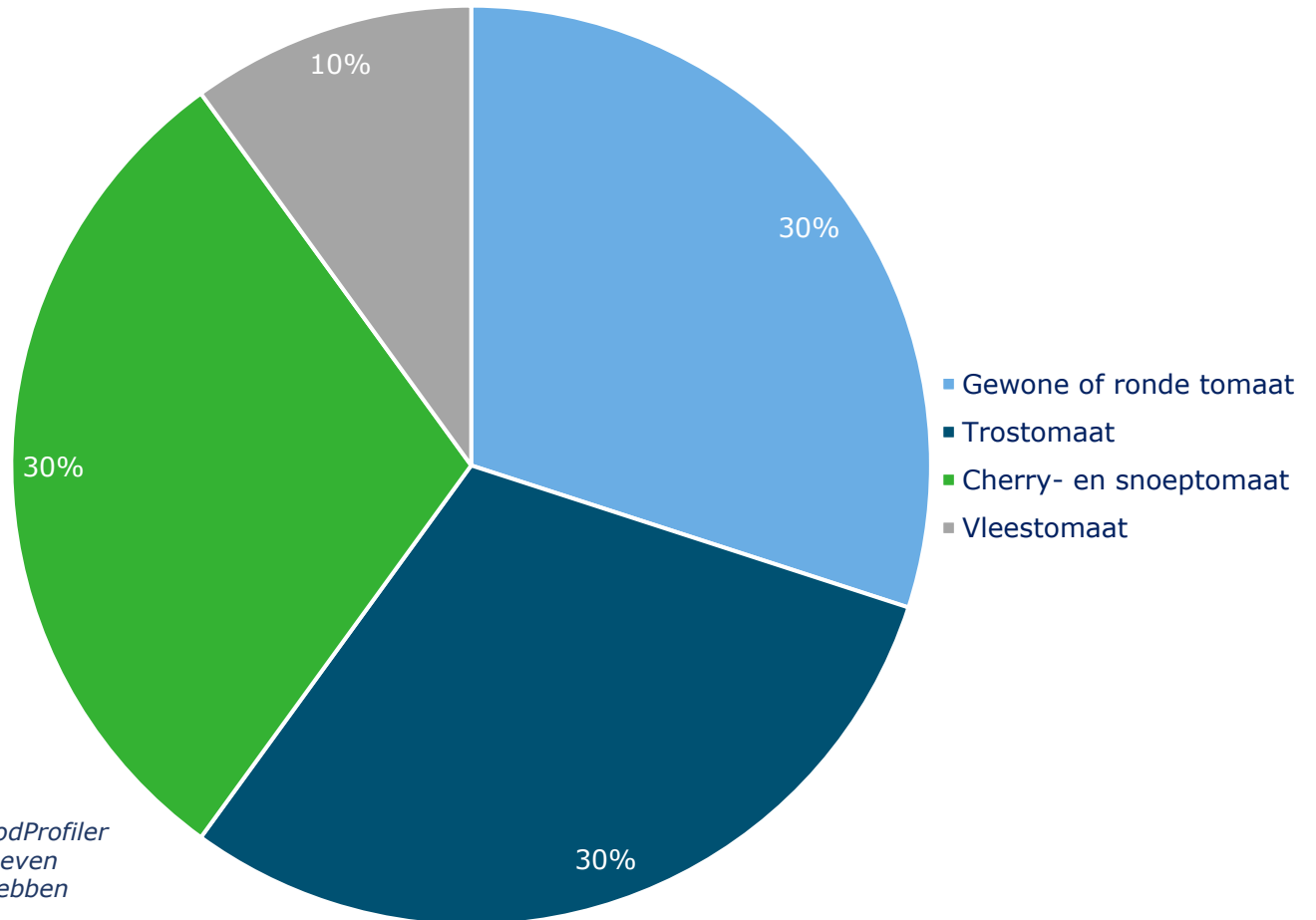
Eetmomenten

**Product-
combinaties**

Resultaat

Figuur 1 laat zien dat trostomaten, gewone of ronde tomaten en cherry- en snoeptomaten het vaakst (frequentie) worden gegeten*. Deze tomaten worden ongeveer even vaak gegeten. Voor vleestomaten wordt het minst vaak gekozen.

Figuur 1

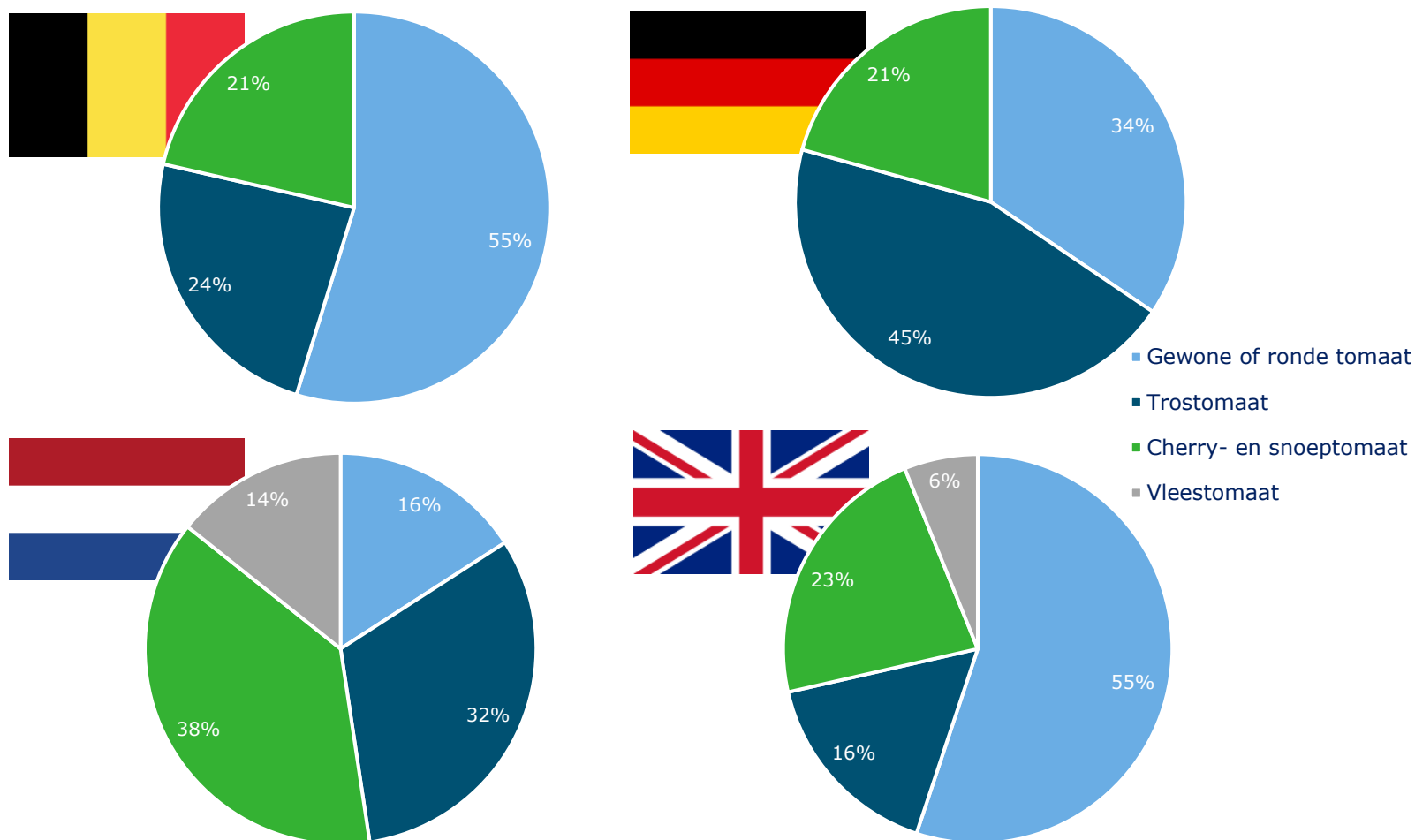
* Gebruikers van de FoodProfiler app hebben zelf aangegeven welke tomaatsoort zij hebben geconsumeerd.

Resultaat

Figuur 2 laat zien dat welke tomaatsoorten* het vaakst (frequentie) worden gegeten in België, Duitsland, Engeland en Nederland.

- In Duitsland wordt de trostomaat het vaakst gegeten, terwijl dit in België en Engeland de gewone of ronde tomaat is en in Nederland de cherry- en snoeptomaat.

Figuur 2

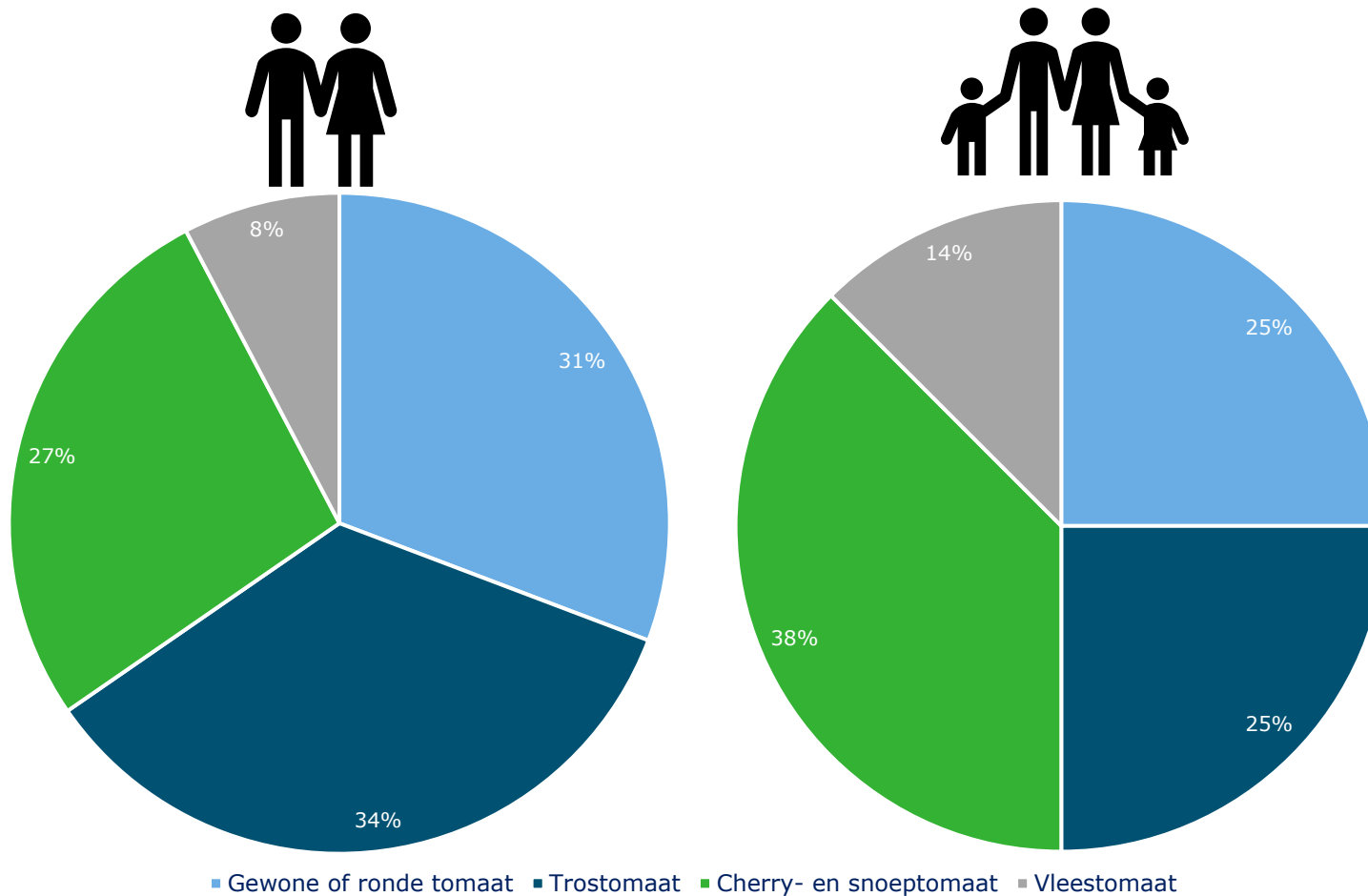
* Gebruikers van de FoodProfiler app hebben zelf aangegeven welke tomaatsoort zij hebben geconsumeerd.

Resultaat

Figuur 3 laat zien dat welke tomaatsoorten* het vaakst (frequentie) worden gegeten in verschillende huishoudsamenstellingen over alle landen heen.

- Gezinnen zonder kinderen (partners) lijken vaker te kiezen voor trostomaten, gevolgd door cherry- en snoeptomaten en gewone of ronde tomaten.
- Gezinnen met kinderen lijken vaker te kiezen voor cherry- en snoeptomaten en in mindere mate voor trostomaten en gewone of ronde tomaten.

Figuur 3

* Gebruikers van de FoodProfiler app hebben zelf aangegeven welke tomaatsoort zij hebben geconsumeerd.

Achtergrond

Consumptie

Eetmomenten

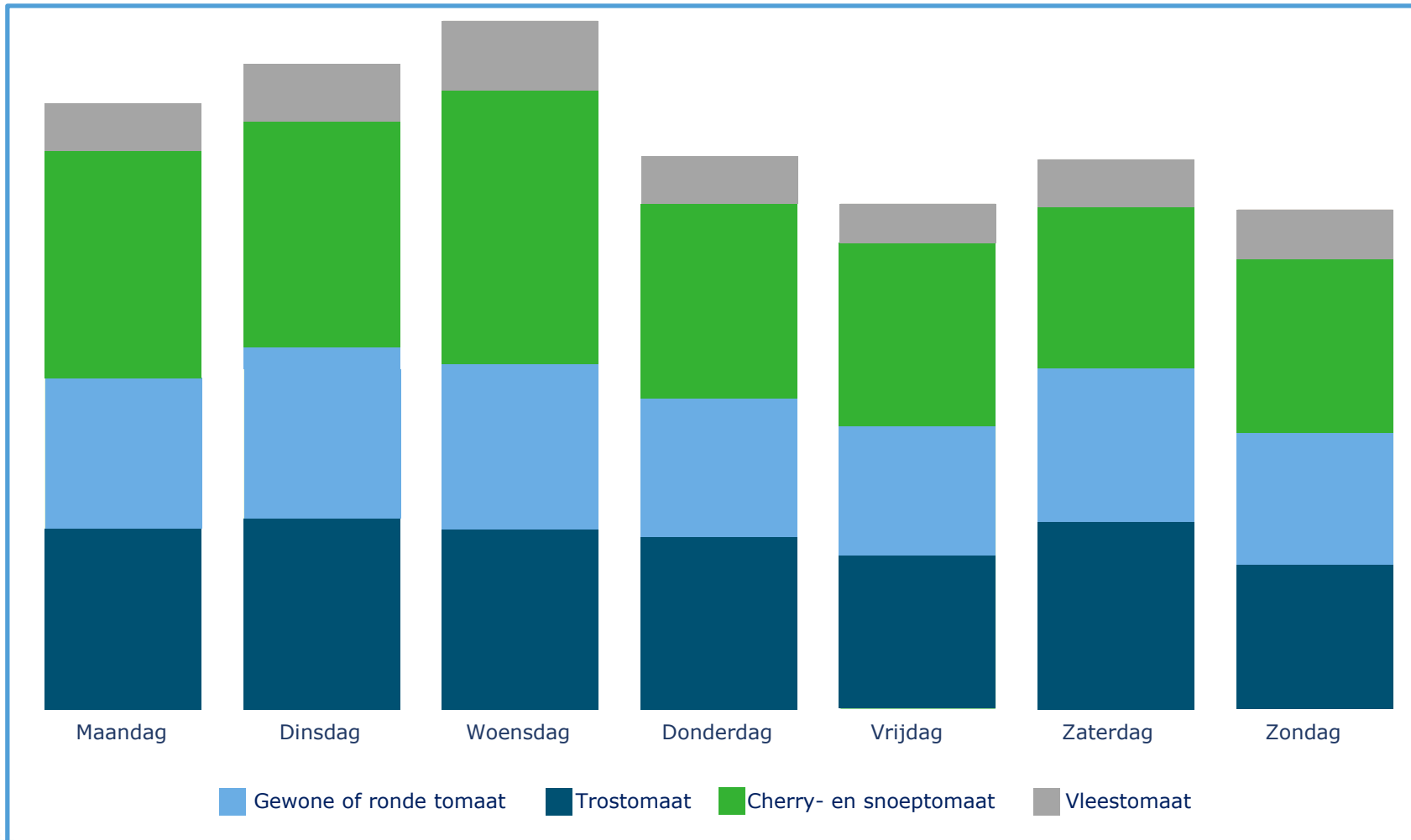
Product-combinaties

Resultaat

Figuur 4 laat zien op welke dagen van de week verschillende tomaatsoorten* wordt gegeten. In de figuur zijn alle gebruikers meegenomen (over alle landen heen).

- We zien dat tomaat op alle dagen van de week wordt gegeten. In het begin van de week lijkt tomaat vaker te worden gegeten, met woensdag als favoriete dag. Op vrijdag en in het weekend wordt er in vergelijking minder vaak voor tomaat gekozen. Eenzelfde beeld zien we als we kijken naar de hoeveelheid gegeten tomaat.
- Alle meegenomen tomatensoorten worden op alle dagen van de week gegeten.

Figuur 4

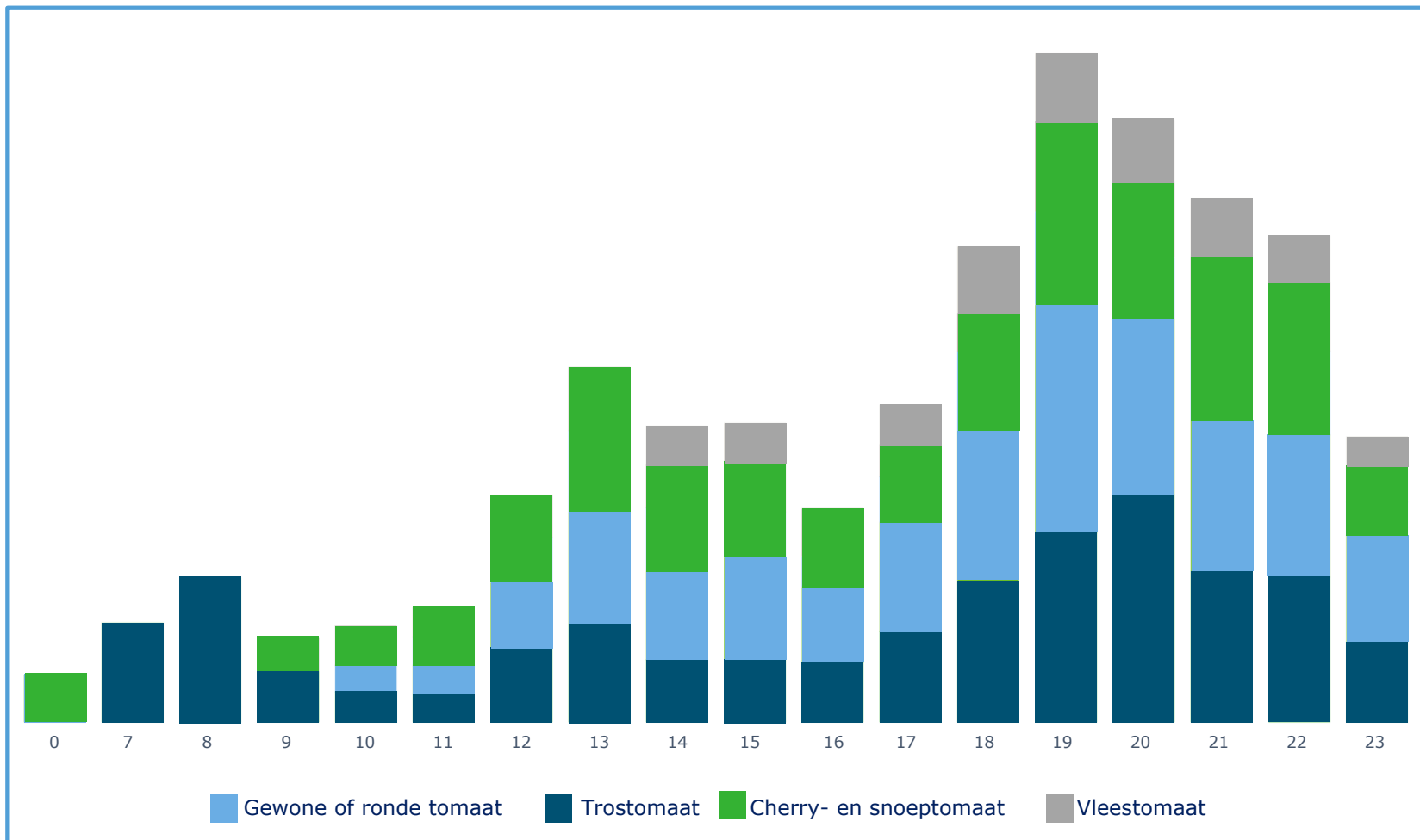
* Gebruikers van de FoodProfiler app hebben zelf aangegeven welke tomaatsoort zij hebben geconsumeerd.

Resultaat

Figuur 5 laat over alle landen heen zien op welke momenten, op welk uur van de dag, verschillende tomaatsoorten* worden gegeten. De tomaatsoorten zijn op het specifieke moment of 2 uur daarvoor geconsumeerd.

- Bijna alle tomaatsoorten worden gedurende de hele dag gegeten, m.u.v. de vleestomaat. Vleestomaten worden met name in de loop van de dag en avond gegeten.
- Het avondmoment is het meest populaire moment om tomaten te eten.

Figuur 5

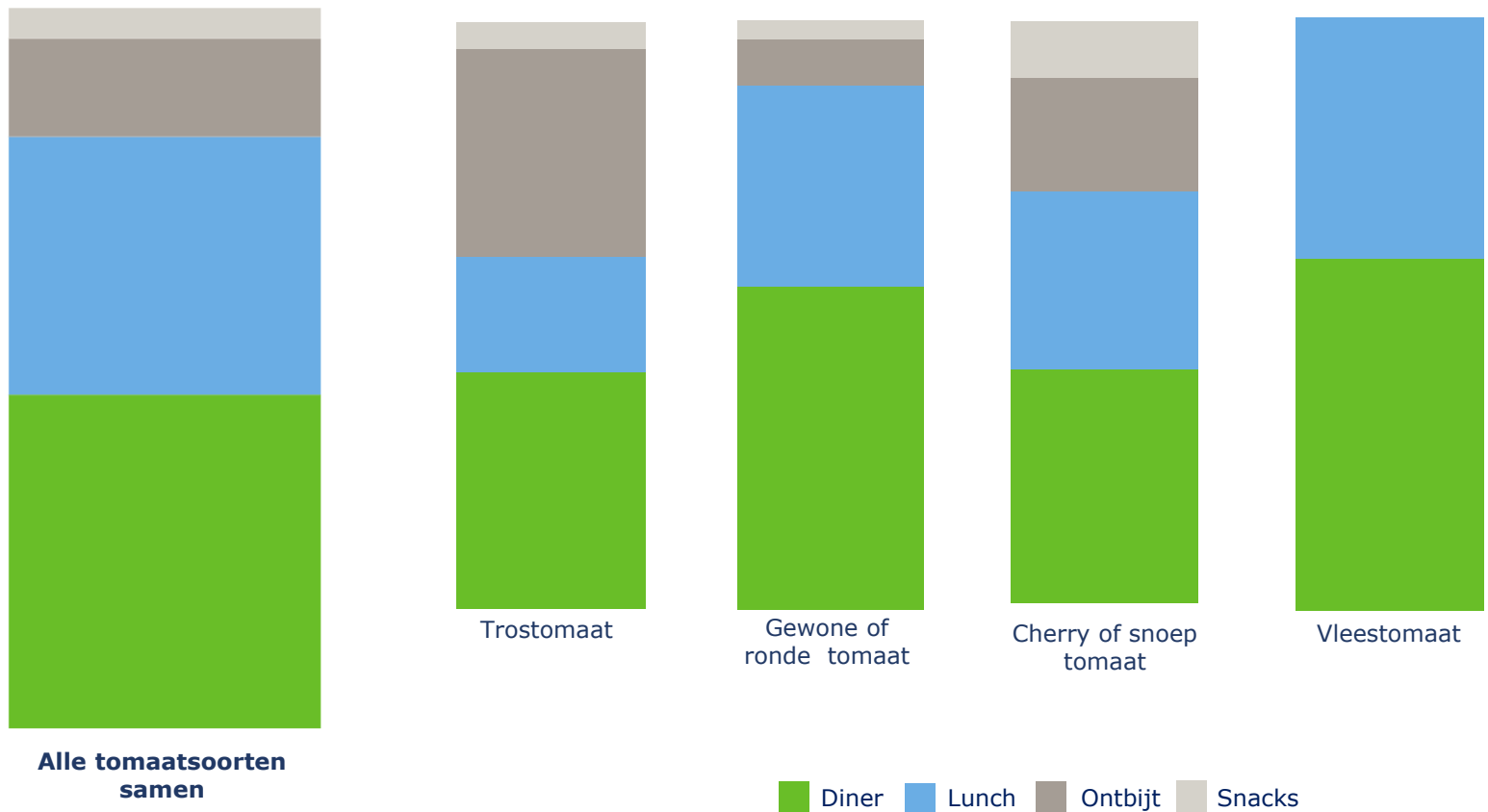
* Gebruikers van de FoodProfiler app hebben zelf aangegeven welke tomaatsoort zij hebben geconsumeerd op welk tijdstip van de dag.

Resultaat

Figuur 6 laat (voor alle landen) zien op welke momenten van de dag tomaat en de verschillende tomaatsoorten* worden gegeten.

- Tomaat wordt met name gegeten tijdens hoofdmaaltijden als de lunch en het diner, gevolgd door bij het ontbijt.
- Gekeken naar snacks, dan wordt daar vooral gekozen voor cherry- en snoeptomaten.

Figuur 6

* Gebruikers van de FoodProfiler app hebben zelf aangegeven welke tomaatsoort zij hebben geconsumeerd bij welk eetmoment.

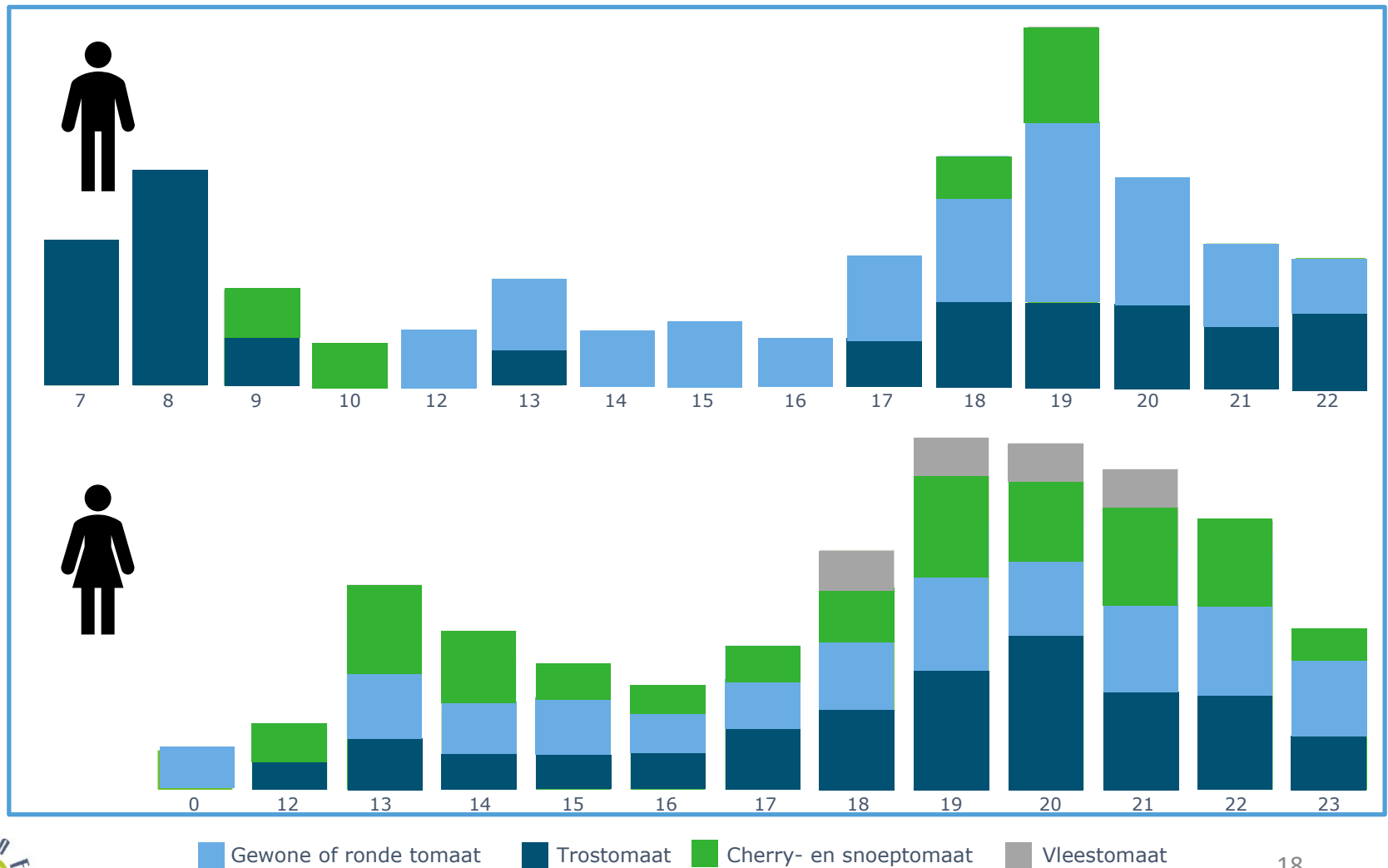
** Figuur 6 laat alleen de tomatenconsumptie in de jaren 2017, 2018 en 2019 zien.

Resultaat

Figuur 7 laat zien op welke momenten, op welk uur van de dag, verschillende tomaatsoorten worden gegeten door mannen en vrouwen (over alle landen heen).

- Vrouwen lijken vaker dan mannen over de dag verspreid voor verschillende tomaatsoorten te kiezen, zoals de kleinere cherry- en snoeptomaten.

Figuur 7

* Gebruikers van de FoodProfiler app hebben zelf aangegeven welke tomaatsoort zij hebben geconsumeerd op welk tijdstip van de dag.

Achtergrond

Consumptie

Eetmomenten

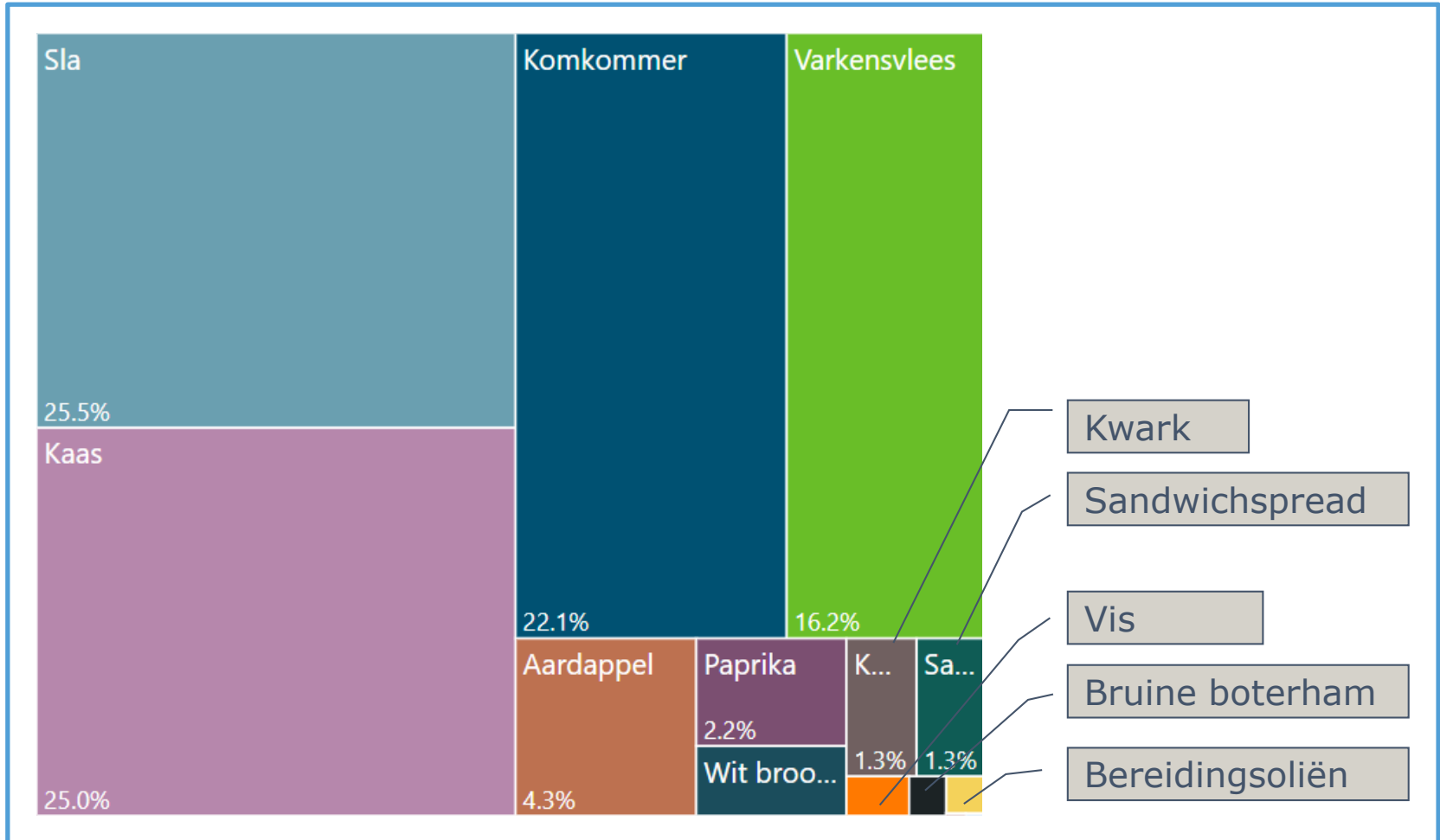
**Product-
combinaties**

Resultaat

Figuur 8 geeft (voor alle landen) weer met welke andere producten tomaat wordt gegeten.

- Tomaat lijkt met name als onderdeel van een salade te worden gegeten, samen met sla en komkommer. Of als onderdeel van een broodmaaltijd (wit of bruinbrood), samen met kaas.
- Daarnaast lijkt tomaat ook te worden gegeten als onderdeel van een warme maaltijd in combinatie met varkensvlees, vis, aardappelen en paprika met bereidingsoliën.

Figuur 8

Resultaat

Figuur 9 geeft per land weer met welke producten tomaat met name samen wordt gegeten.

- In alle landen lijkt tomaat met name als onderdeel van een salade met sla en komkommer gegeten. Een combinatie met varkensvlees en kaas wordt ook in alle landen gegeten.
- Er zijn kleine verschillen tussen de landen en gegeten productcombinaties met tomaat. Zo lijkt in België en Engeland tomaat vaker met aardappel te worden gecombineerd.

Figuur 9

Meer informatie of heeft u vragen:

Jos van den Puttelaar: Jos.vandenputtelaar@wur.nl

+31(0)610353475

Marleen Onwezen: Marleen.Onwezen@wur.nl

+31 (0)703358175

Dit onderzoek is uitgevoerd door Wageningen Economic Research in samenwerking met en gefinancierd door GroentenFruit Huis. Dit project is uitgevoerd binnen de topsector Tuinbouw en Uitgangsmateriaal van het ministerie van Economische Zaken.